

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ

Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “27” серпня 2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи профорієнтаційної соціально-педагогічної діяльності
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Нормативна
Курс/семестр	III/V
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета: висвітлення теоретичних і методичних основ профорієнтаційної соціально-педагогічної діяльності, формування здатності застосування сучасних ефективних форм та методів її організації як одного із напрямів майбутньої професійної діяльності майбутнього фахівця, розвиток професійних якостей конкурентоспроможного фахівця в галузі соціальної роботи та соціальної педагогіки.

Завдання:

- вивчення теоретичних і методичних основ проблеми профорієнтації дітей і молоді;
- охарактеризувати роль і функції соціального педагога в процесі профорієнтації;
- озброїти майбутніх організаторів профорієнтаційної роботи знанням змісту, напрямів, сучасних форм та методів її організації та проведення;
- розвивати у майбутніх соціальних педагогів професійні якості, конкурентоспроможного фахівця в галузі соціальної роботи та соціальної педагогіки.

Компетентності

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або в освітньому процесі, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи.

Загальні компетентності:

ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом.

Фахові компетентності:

СК-9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси різних категорій дітей та молоді та їх сімей.

СК-12. Здатність ініціювати соціальні зміни, які сприяють адаптації та соціалізації дітей та молоді у сучасному суспільстві.

СК-18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

СК-20. Здатність до сприяння соціального захисту дітей, надання підтримки їх сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах.

СК-23. Володіння теоретичними знаннями, уміннями та компетентностями у здійсненні профорієнтаційної роботи з різними категоріями опантів та співпраця з різними установами та організаціями задля допомоги дітям у виборі майбутньої професії.

Програмні результати навчання:

РН 7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

РН 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з дітьми та молоддю, іншими фахівцями на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів фахової діяльності.

РН 24. Здатність до раціонального вибору і реалізації психологічних методик і технологій соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в закладах освіти, позанавчальних закладах та закладах соціального спрямування.

РН 25. Здатність виявляти та розвивати здібності, креативний потенціал дітей і молоді, підтримувати їх творчий розвиток, сприяти успішній соціалізації, професійному самовизначенню.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Профорієнтація як галузь наукових знань. Основні підходи та завдання профорієнтації. Значення профорієнтаційної роботи в сучасному суспільстві. Предмет, об'єкт, завдання та основні підходи профорієнтації. Функції профорієнтації. Категоріальний апарат профорієнтації. Основні методологічні принципи профорієнтації. Законодавство України про працю. Структура державної системи допомоги у працевлаштуванні молоді.	Розуміти суть і значення профорієнтації в сучасному суспільстві; оволодіння знаннями предмету, завдань, принципів та основних підходів профорієнтації; здійснювати аналіз законодавства щодо профорієнтаційної роботи з дітьми та молоддю.	Презентація, питання для обговорення, аналіз нормативної бази, тести
2	Тема 2. Структура та основні напрями профорієнтаційної роботи.	Розглянути і дати характеристику основних напрямів	Питання для обговорення /самоконтролю,

<p>Сутність та завдання професійної просвіти та виховання. Професійна діагностика, її значення для визначення профпридатності до певного виду діяльності. Специфіка і види професійної консультації. Особливості здійснення профпідбору та профвідбору</p> <p>Характеристика профадаптації, її стадії.</p>	<p>профорієнтаційної роботи; планувати їх організацію та коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки</p>	<p>тести, пошукові завдання</p>
<p>Тема 3. Психолого-педагогічні основи професійного самовизначення особистості</p> <p>Сутність та співвідношення понять «професійне самовизначення», «професійна орієнтація», «професійний вибір». Теорії професійного самовизначення. Типи професійного самовизначення. Етапи професійного становлення.</p>	<p>Розуміти суть і значення теорій професійного самовизначення; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу проблеми; виявляти готовність до усвідомленої і самостійної побудови, корекції і реалізації перспектив власного професійного розвитку</p>	<p>Робота з науковими джерелами, питання для обговорення, тести</p>
<p>Тема 4. Професійно обумовлена структура особистості.</p> <p>Структура особистості у контексті профорієнтації. Особливості структури професійно обумовленої особистості. Професійна спрямованість та її складові. Професійна компетентність та її основні компоненти. Професійно важливі якості. Професійно значущі психофізіологічні властивості</p>	<p>Розглянути структуру особистості у контексті профорієнтації; розуміти сутність складових професійно-обумовленої структури особистості для виявлення її профпридатності</p>	<p>Міні-дослідження, індивідуальні завдання, тести</p>
<p>Тема 5. Основи професіографії та класифікації професій</p>	<p>Розуміти значення професіографії у виборі професії; здійснювати</p>	<p>Презентація, аналіз електронних</p>

<p>Сутнісна характеристика та завдання професіографії. Поняття «професія», «спеціальність», «кваліфікація». Основні принципи вивчення професії. План опису професії. Структура професіограми. Принципи складання професіограми. Методи професіографічних досліджень. Класифікації професій.</p>	<p>аналіз змісту професіографії та методів, професіографії; усвідомлювати значення класифікації професій; використовувати професіограми різних типів професій.</p>	<p>ресурсів, портфоліо, тести</p>
<p>Тема 6. Соціально-психологічний аналіз професійної діяльності. Структура професійної діяльності. Взаємозв'язок професійних вимог та індивідуально-психологічних особливостей працівника. Професійна придатність. Структурні компоненти профпридатності.</p>	<p>Здійснювати аналіз професійної діяльності; здатність співвідносити професійні вимоги із особистісними характеристиками; набувати умінь визначати профпридатність.</p>	<p>Презентація, питання для обговорення /самоконтролю, кейс-стаді, тести</p>
<p>Тема 7. Система профорієнтаційної роботи в закладі загальної середньої освіти. Особливості організації шкільної профорієнтаційної роботи. Етапи профорієнтаційної роботи в школі. Форми та методи профорієнтаційної роботи зі школярами. Профільне навчання. Особистісна готовність до профільного навчання. Допрофесійна підготовка школярів.</p>	<p>Формулювати і розв'язувати завдання здійснення системної профорієнтаційної роботи в закладі загальної середньої освіти; розробляти перспективні та поточні плани профорієнтаційної діяльності, проекти, програми проведення профорієнтаційних заходів.</p>	<p>Презентація, питання для обговорення, тести</p>
<p>Тема 8. Основні форми та методи профорієнтаційної діяльності соціального</p>	<p>Використовувати сучасні ефективні форми і методи профорієнтаційної</p>	<p>Кейс-стаді, коучинг технології, презентація</p>

<p>педагога. Форми профінформаційної роботи. Методи профдіагностичної роботи. Професійна консультація. Види профорієнтаційних ігор. Профорієнтаційний тренінг.</p>	<p>роботи; виявляти та розвивати здібності, креативний потенціал дітей і молоді, підтримувати їх творчий розвиток, сприяти успішній соціалізації, професійному самовизначенню</p>	<p>творчих завдань. рольові ігри, проблемні ситуації</p>
<p>Тема 9. Професійна діагностика та профпридатність. Вимоги до застосування профдіагностичних методик. Визначення професійної спрямованості. Вивчення та аналіз задатків і здібностей до діяльності. Діагностика професійно-важливих якостей особистості. Діагностика психофізіологічних особливостей особистості.</p>	<p>Рационально обирати і використовувати методики і технології для вивчення особливостей психічних процесів та професійно-важливих якостей оптанта із застосуванням програмного забезпечення.</p>	<p>Програмне забезпечення, портфоліо, тести</p>
<p>Тема 10. Координація співпраці соціального педагога з організаціями і спеціалістами, що працюють в напрямі допомоги школярам у професійному самовизначенні. Організації та заклади, які працюють в напрямі допомоги школярам у професійному самовизначенні. Діяльність профцентрів у забезпеченні допрофесійної підготовки школярів. Співпраця соціального педагога з обласними, міськими, районними центрами зайнятості,</p>	<p>Визначати зміст співпраці з організаціями та соціальними інституціями для виконання завдань профорієнтаційної діяльності. Встановлювати та підтримувати взаємини з дітьми та молоддю, іншими фахівцями на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів фахової діяльності.</p>	<p>Розробка програм та проєктів, тести</p>

Самостійна р-та																5			5
Індивідуальні завдання																		20	20
Залік /Екзамен																		50	50
Всього за тиж-нь	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	8	1	10	1	4	50	100	

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гладкова В. Профорієнтація : навчальний посібник. Львів: Новий Світ, 2007. 160 с. 2. Гончарова Н. Основи професійної орієнтації: навчальний посібник; за ред. В.Моргуна. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. С. 107-110 3. Кириченко В. Психологічні основи професійної адаптації та вибору професії : навч. посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 110 с. 4. Кожан Т. Професійна орієнтація : навч. посіб . Київ: КНЕУ, 2009. 214 с. 5. Коропецька О. Профорієнтація та профпідбір: навчальний посібник. Рек. МОН . Ів.-Франківськ: Місто НВ,2009. 348 с. 6. Коропецька О. Хрущ О. Психологічні основи профорієнтації: методичні рекомендації Ів.-Франківськ: Плай, 2003. 96 с. 7. Костів В. Комп'ютерне тестування схильності старшокласників і абітурієнтів до вибору педагогічної професії. Збірник наукових повідомлень обласної науково-практичної конференції; Професійна кар'єра педагога: динаміка, основні проблеми, шляхи їх вирішення. Ів.-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського нац. ун-ту ім. В.Стефаника, 2007. С.23-32. 8. Кузьмінський А. Трудове виховання дитини. Педагогіка родинного виховання: навч. посібник. Київ:Знання,2006. С. 240-251. 9. Куліненко Л. Параметричні і технолого-педагогічні основи експериментальної моделі профорієнтації. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Ізмаїл: ІДГУ, 2004. 1. С. 50-57. 10. Лучка В. Вивчення особливостей професійної орієнтації старшокласників.Збірник наукових праць: філософія,соціологія,психологія. Ів.-Франківськ: Плай, 2002.Випуск 7. Ч.2. С.39-51. 11. Максимчук Н. Використання активних методів навчання у профорієнтаційній роботі ВНЗ.Педагогіка і психологія професійної освіти: науково-методичний журнал.Львів, 2007.№ 5 вересень-жовтень. С. 133-141. 12. Малхазов О. Психологія праці: навчальний посібник. Рек.МОН.Київ:ЦУЛ,2010. 208 с. 13. Професійне самовизначення старшокласників: метод. посібник /упоряд. Л.Шелестова. Київ:ВД; Шкільний світ; Вид. Л. Галіцина,2006. 128 с. 14. Протас О.Л. Основи профорієнтаційної роботи: методичні рекомендації / автор-упорядник О.Л. Протас. Івано-Франківськ, 2012. 47 с. 15. Професійна орієнтація : підручник [для студентів] / Єгорова Є. В., 	

Ігнатович О. М., Кобченко В. В., Литвинова Н. І., Марченко І. Б., Мерзлякова О.Л., Синявський В. В., Татаурова-Осика Г. П., Шевенко А. М.; [за ред. О. М. Ігнатович]. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 240 с.

16. Професійна орієнтація старшокласників: теорія і практика: науково-методичний посібник [для вчителів] / За ред. О. В. Мельника. Київ: "Четверта хвиля", 2009. Вип. № 1. 230 с.

17. Професія. Кар'єра. Успіх: метод.посібник / Автор-упор. Лях Т.,Малієнко Ю., Троценко Н., Цюман Т., Шеламкова А.; за заг. ред. Т.Цюман. Київ: Основа-Принт. 132 с.

18. Теорія і практика професійної орієнтації: навч. посіб. / уклад.: Н. Г. Швець, Т. Д. Третьякова. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 272 с.

19. Профільне навчання в старшій школі: шляхи розвитку : науково-допоміжний бібліографічний покажчик./ [упоряд. Л. Пономаренко, Н. Стельмах та інші], Випуск 2. Київ: Державна науково-педагогічна б-ка України ім. В.О. Сухомлинського, 2010. 218 с.

20. Психологічні основи профорієнтації і професійного самовизначення: навч. посібник /Під ред. І. Старікова. Київ :ВД; Професіонал, 2009. 208 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Протас Оксана Любомирівна Запрошені викладачі інших ЗВО, стейкхолдери, професіонали-практики
Контактна інформація викладача	+380997429808

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Викладання курсу та взаємодія із студентом ґрунтуються на політиці академічної доброчесності. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя

	<p>Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	<p>Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Невідповідна поведінка під час занять	<p>Керуватися Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozenia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта зараховується згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf. Рекомендовані платформи</p>

Викладач

Протас О.Л.